

Aalisakkat kalaallit aalisarnerinut attuumassuteqartut pillugit aalisakkanik ilisimatuut 2011-mut siunnersuutaasa eqikkanerat

23. juni 2010
J.nr. 20.00-11

ICES'imiit NAFO'miillu aalisakkanik ilisimatuunit 2011-mut siunnersuutit.

Kitaani Tunumilu aalisagaqatigiikkuutaat pillugit aalisakkanik ilisimatut 2011-mut siunnersuutaasa eqikkarneqarnerat matumuuna takusassiarineqarpoq. 2011-mut siunnersuutit 2010-mut siunnersuutigineqartunit amerlanertigut allannguuteqanngillat (taamaallaat Qeqertarsuup Tunuani qalerallit pillugit siunnersuut, pisarineqartussatut 8.000 tonsit siunnersuutaammata, 2010-mi 8.800 tonsiusimallutik).

Taamaalilluni 2011-mi aalisarneqartussatut siunnersuutigineqarput makkunatigut:

1. Kitaani Tunumilu SAARULLIIT

- Tamaani saarullit toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut (siorna aamma taamatut siunnersuuteqartoqarpoq)
  - Kalaallit Nunaata imartaani 2009-mi saarullittat tamakkerlutik: 12.678 tons.

2. QALERALLIT:

- A. Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu sinerissap avataani (Island Savalimmiullu agguaqatigalugit)
- Annerpaamik 5.000 tons (siorna siunnersuutaasup assinganik).
    - 2009-mi qalerallittat tamakkerlutik: 28.197 tons. Kalaallit Nunaata imartaani: 9.805 tons.
- B. Davisstrædimi sinerissap avataani (Canada avitseqatigalugu)
- 14.000 tons (siorna siunnersuutaasup assinganik (2009-mut 11.000 tons))
    - 2009-mi qalerallittat tamakkerlutik: 11.477 tons. Kalaallit Nunaata imartaani: 5.670 tons.
- C. Baffinbugtimi sinerissap avataani (Canada avitseqatigalugu)
- 13.000 tons (siorna siunnersuutaasup assinganik)
    - 2009-mi qalerallittat tamakkerlutik: 13.328 tons. Kalaallit Nunaata imartaani: 6.735 tons.
- D. Qeqertarsuup Tunuani sinerissap qanittuani
- 8.000 tons (2009/10-mut siunnersuutaasut 8.800 tonsiupput)
    - 2009-mi qalerallittat tamakkerlutik: 6.300 tons, 2008-mi : 7.700 tons
- E. Uummannami sinerissap qanittuani
- 5.000 tons (siorna siunnersuutaasup assinganik)
    - 2009-mi qalerallittat tamakkerlutik: 5.500 tons, 2008-mi: 5.400 tons
- F. Upernavik sinerissap qanittuani

- Paasissutissanik amigaateqarneq pissutigalugu siunnersuuteqartoqanngilaq (ukiuni siuliinisulli)
  - 2009-mi qaleralittat tamakkerlutik: 6.500 tons, 2008-mi: 5.500 tons.
- 3. Tunumi, Islandimi Jan Mayenimilu **AMMASSAT** (Island Norgelu agguaqatigalugit)
  - Ammassanniartoqassanngitsoq (siornatulli siunnersuutigineqarpoq)
    - 2009-mi ammassattarineqartut katillutik: 151.000 tons.
- 4. Irmingerhavimi **SULUPPAAKKAT PELAGISK** (*S. mentella*) (NEAFC-imit aqutarineqartut)
  - A. Suluppakkat qaffasinnerusumiittut (<500 m)
    - Tamakkorniarluni aalisartoqassanngitsoq (siornatulli siunnersuutigineqarpoq).
      - 2009-mi taamaattunik suluppaagartat katillutik: 3.500 tons.
  - B. Suluppaakkat itinerusumiittut (>500 m)
    - 20.000 tons (siornatulli siunnersuutigineqarpoq).
      - 2009-mi taamaattunik suluppaagartat katillutik: 50.000 tons.
- 5. Islandimi, Tunumi Savalimmiunilu **SULUPPAAGARSUIT** (*S. marinus*)
  - 30.000 tons sinnernagit.
    - 2009-mi taamaattunik suluppaagartat katillutik: 40.000 tons (98 % Islandip imartaani pisat).
- 6. Kalaallit Nunaata nunataata toqqaviani **SULUPPAAKKAT** (*S. mentella*)
  - Nutaamik aalisarneqalissapput! Aalisarnerup annertusiartorpallaannginnissaa qulak-keerneqartariaqarpoq. Aalisakkat taakku pillugit paasissutissanik amerlanerusunik katersuisoqarnissaa ICES-ip inassutigaa.
    - 2009-mi taamaattunik suluppaagartat katillutik: 900 tons. 2010-mi pisaassanganneqartut: 6.000 tons

7. KITAANI AALISAKKAT ALLAT

- Kitaani nunap toqqaviani oquuttanut, aqeeqqanut, tarraleqisaanut, tupissutinut suluppaakkanullu tunngatillugu inassuteqaat allanngornani ukiuni qaninnerni toqqaannartunik aalisakkanik taaneqartunik aalisaaqusinngilaq. Aalisagaqatigiinnut taaneqartunut tunngatillugu pitsanngoriarnermik malugisaqartoqanngilaq, qeeraq milattooq kisiat pinnagu taannami ukiuni kingullerni pitsanngoriaateqartarsimammat. Pitsanngoriaat taanna neriulersitsivoq piffissaq ungasinnerusoq isigalugu ikkannersuarni peqartitseqqilersinnaasoq.
8. **Barentshavimi SAARULLIIT, SEJ AAMMA KULLER.** Aalisarneq pisassiissutissat pillugit Kalaallit Nunaata, Norgep Ruslandillu akunnerminni isumaqatigiissutaat tunngavigalugit ingerlanneqarpoq. Barentshavimi ukiuni kingullerni sisamani saarulliit kullerillu amerliartorsimapput, akerlianilli sej ikiliartorsimallutik.
- A. Saarulliit
    - 703.000 tons (2010-mut siunnersuutaasut 577.000 tonsiupput).
      - 2009-mi saarullittat katillutik: 523.431 tons, taakkunannga 4.977 tons Kalaallit Nunaata pi-saralugit.
  - B. Kuller
    - 303.000 tons (2010-mut siunnersuutaasut 243.000 tonsiupput).
      - 2009-mi kullerertat katillutik: 200.512 tons, taakkunannga 1.407 tons Kalaallit Nunaata pi-saralugit:.

C. Sej

- 173.000 tons (2010-mut siunnersuutaasut 204.000 tonsiupput).
  - 2009-mi sejertat katillutik: 161.462 tons, taakkunanga 697 tons Kalaallit Nunaata pisaralugit.

Ilaliussaq 1 saarulliit qalerallillu pillugit siunnersuutit itisilerinerulluni eqikkarnerinik takussutis-saqarpoq. Pisortatigoortumik siunnersuutaasut ICES-ip nittartagaani (www.ices.dk) NAFO-llu nittartagaani (www.NAFO.int) takuneqarsinnaaput. Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Pinngortitaleriffik siunnersuutigisaminut tunuliaqutigisani pillugit allakkiarparujussuaqarmat. NAFO-miit ICES-imiillu siunnersuutaasut oqaasertaat pisorta qarfiup aqutsisoqarfiullu koppiinngorlugit pisarsiareriigaat quppernerit A4 100 sinneqarput.

Uppernarsaatissanik amerlanerusumik kissaateqartoqarpat Pinngortitaleriffik soorunami saaffigiinnariaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Helle Siegstad

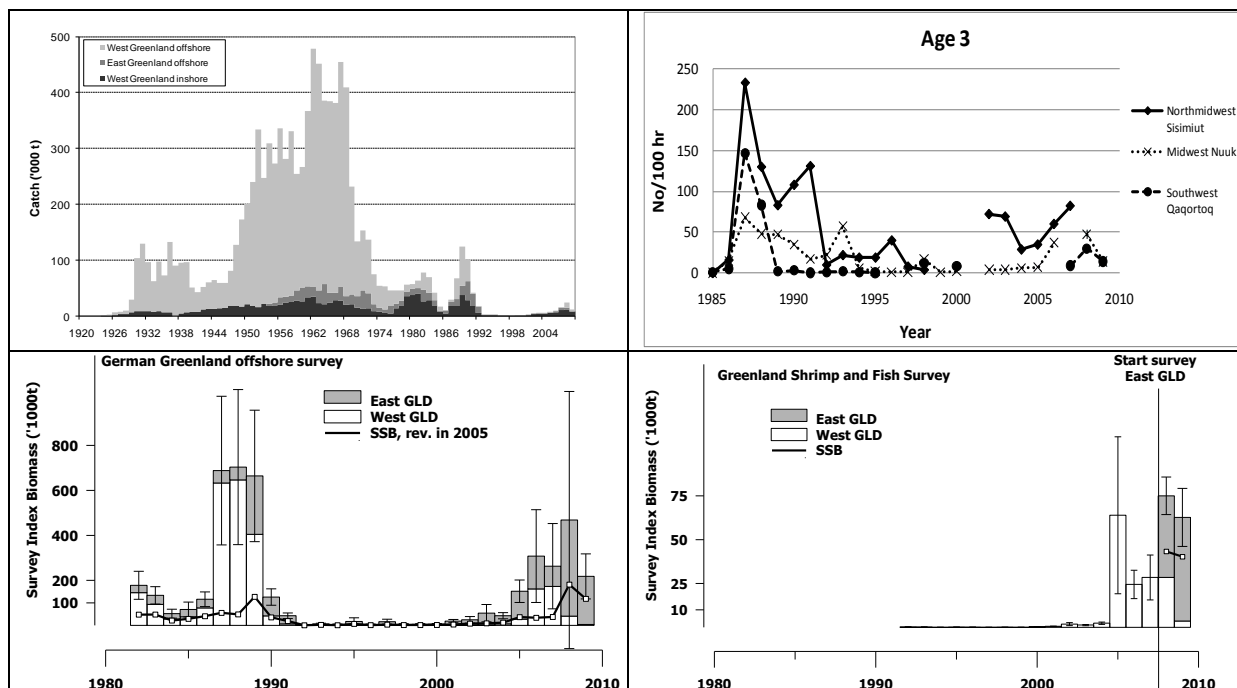
ILALIUSSAQ 1. Saarullit qalerallilu pillugit siunnersuutaasut eqikkarneri.

1. Tunumi Kitaanilu saarullit

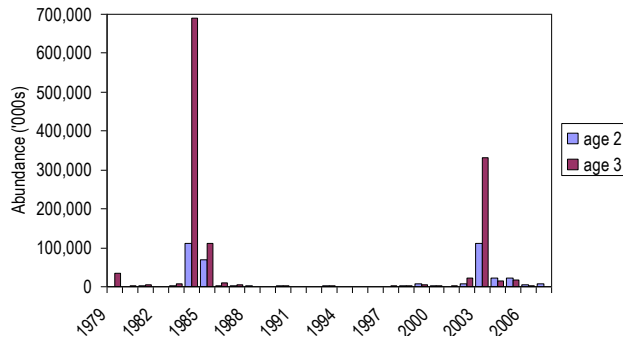
Saarullit Kalaallit Nunaata imartaani siumugassaasartut sumi suffisarneri najoqqutaralugit assigiinngitsunut pingasunut immikkoortinneqarsinnaapput: 1) Kalaallit Nunaata sinnerissap avataani saarullii, Tunup kujataani Kitaatalu kujataani suffisartut, 2) Islandip saarullii, Islandip kujammut kitaani suffisartut, tamaani suaat tuckerlaallu immap sarfaanit Kalaallit Nunaata imartaanut nassatarineqartartut, aamma 3) sinerissap qanittuani saarullit, Kitaani kangerlunni arlalippasuarini suffisartut. Saarlleqatigiiaat tamakku siunnersuineri ataatsimut isigineqartarput, immikkoortiteri najoqqutaralugit immikkuutaarlugit uuttuineq ajornarmat.

Saarullit suffisussat amerliartoqqissinnaanissaannut periarfissikkumallugit 2011-mi saarullinarnissamut siunnersuut tassaajuarpog toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut. Kalaallit Nunaata imartaani sinerissap avataani qanittuanilu 2007-imi, 2008-mi 2009-milu pisarineqartut katillugit ukiunut taakkununga taamatut tulleriinnilerlugit tassaapput 17.000 tons, 24.918 tons aamma 12.678 tons.

Paasissutissat tamarmik pasinarsisippaat saarullit tamakkerlutik 1990-ikkut siornannut naleqqiullugit ikinnerusut. Sinerissap avataata saarullii 2005-ip kingorna amerliartuaartut malunnarsimapput, saarullit 2003-mi tukertut ilaatigut pequtaallutik. 2003-mi tukertut kingornatigut ukiuni tullerni tukertartut ikinnerusimapput. Tunup avataani saarullippasuit suffisut 2007-imi 2009-milu nalunaarsorneqartarsimapput, tamatumalu pasinarsisippaa Kalaallit Nunaata saarullii suffisartut amerliartuaartut.

Takussutissiaq 1. Saarullittat, sinerissap qanittuani amerlissutaasartut sinerissallu avataani saarulliusut tamakkerlutik. Qullermi saamerlermi: pisat. Qullermi talerpillermi: sinerissap qanittuani amerlissutaasartut. Allerni: saarullit tamakkerlutik tyskit (saamerleq) kalaallilu (talerpilleg) misissuinerinit.

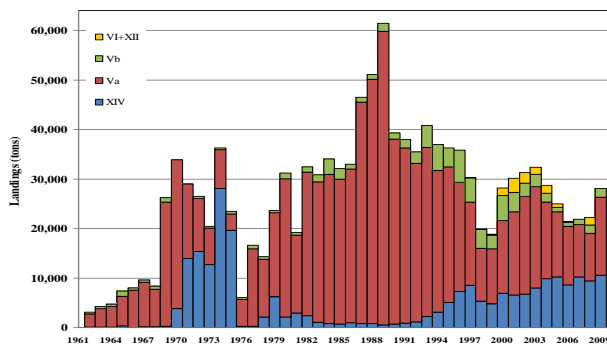

Takussutissiaq 2. Kitaani Tunumilu saarullit marlunnik pingasunilli ukiullit tyskit misissuinerini paasisat

ICES-ip erseqqissarpaa saarullit tamakkerlutik misinnartumik amerliartornerinik tuckerarlutillu amerlissutaasartut amerliartornerinik malunniuttoqartinnagu saarullinniarnep annertusiartorpallaanginnissaanut qulakkeerutaasumik ukiuni arlalinni nakkutilliinissamat pilersaarusiortoqartariaqartoq. ICES-ip maluginiarpaa Tunumi avannarpasissutsip 62°-ip Kitaanilu avannapasissutsit 61°-ip avannaanni saarullit suffisussat sapinngisamik annerpaamik illersorniarlugit aqutsinikkut anguniarneqartoq. Sinerissap qanittuani saarullit amerlassusii qanorlu aalisarneqartigineri ilisi-maneqangillat.

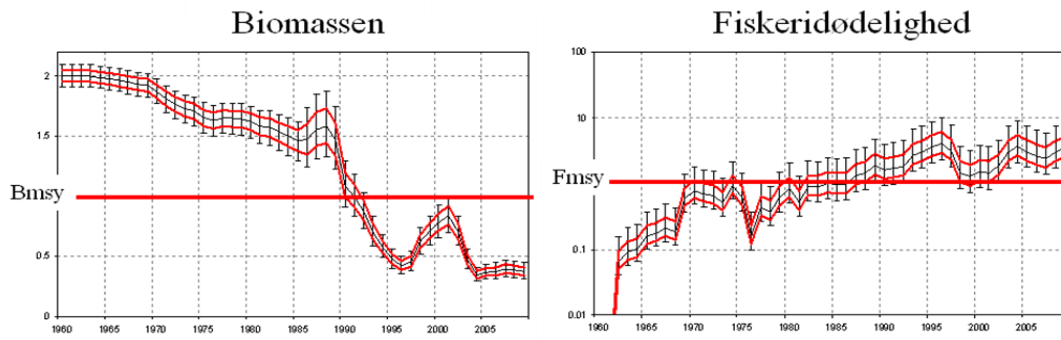
2. Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu sinerissat qanittuini qalerallit

Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu qalerallit pillugit ICES-ip 2011-imut siunnersuutigaa qaleralittat tamarmik katillutik 5.000 tons sinnissanngikkaat. 2009-p kingornagulli taamatut siunnersuisoqartarpoq. Qaleralittarineqartartut 2000-ip kingornagulli 20.000 aamma 30.000 tonsit akornanniittarsimapput. 2009-mi 28.000 tons tulaanneqarput, taakkunannga Kalaallit Nunaata imartaani 9.805 tons, Islandip imartaani 15.782 tons Savalimmiullu eqqaani 1.739 tons tulaassaallutik.

Takussutissiaq 3. Imaani pineqartumi tamarmi qaleralittat (Kalaallit Nunaanni: alleq (tungujortoq) Islandimi: qiterleq (aappaluttoq))

Amerlassutsit najoqqutaralugit periaaseq misissuinerinit umiarsuillu allattaaviinit paasissutissanik atuilluni ingerlanneqartoq 2011-mut siunnersuinerimi tunngavigineqarpoq. Qalerallit ukiuni arlalinni aatsaat taamak ikitsigisimapput. Aama aalisarnerup nunanut assigiinngitsunut agguataarne-ratigut takuneqarsinnaavoq aalisarneq immami siornagornit annikinneralaarsuarmi eqiterneqar-simasoq. Taamaattumik qalerallit amerliartoqqilernissaannut pitsaanerpaanik periarfissaqartin-niarlugit aalisarneq misinnartumik annikillissittariaqarpoq, ICES-illu inassutigaa pisat 2011-mi 5.000 tonsinut killilerneqassasut.

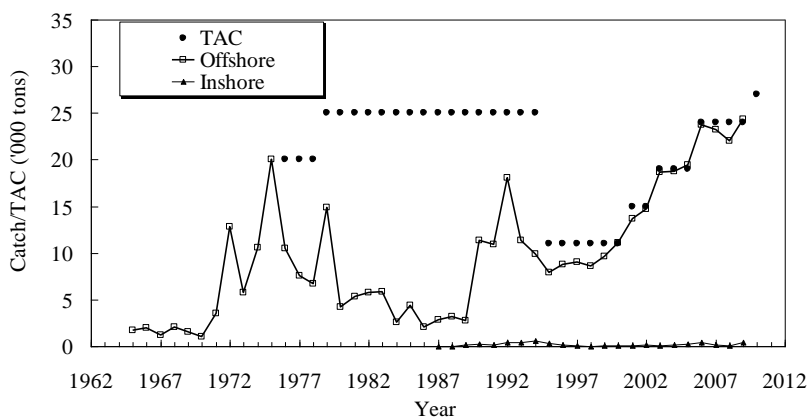

Takussutissiaq 4. Qalerallit tamakkerlutik amerlassusiata (biomassen) aalisarneqarlutillu toqusartut amerlassusiata (fiskeridødelighed) 1960-imiit 2009-mut allangoriartorneri.

ICES-ip aammaarluni erseqqissarparaa ataatsimoorussamik nakkutilliinikkut pilersaaruteqanngitsoq, aamma qalerallit akisussaassusilimmik aalisarneqarnissaannik nungukkiartuutaanngitsumillu iluaqutiginiarneqarnissaannik nunat tamalaat isumaqatigiissutaat malillugit aqutarineqanngitsut. Taamaattumik ICES-ip siunnersuutigaa qalerallit 5.000 tonsinut ikilineqarnissaat ataatsimoorutunik aqutsinissamik pilersaarusiarnut ilanngullugu pissasoq. Taamaaliornerup ilaatigut nassatarisinnavaa qalerallit ataatsimoorussamik alaatsinaatarineqarnissaat, kiisalu siunnessami qaleralinriartarnissap qalerallit aalisarneqarlutik qisuariartarnerannut naapertuuttunik qanoq ittunik piumasaaqateqarfignissaanut najoqqutassiornissaq.

3. Baffinbugtimi Davisstrædimilu sinerissap avataani qalerallit

Kitaata avataani qalerallit Kalaallit Nunaata Canadallu avittarpaat. Aalisarneq Davis Strædimi aalisarfiusartutoqqami Baffinbugtimilu nutaamik aalisarfiulersumi (2001-imi aallartittumi) ingerlanneqarpoq. Qaleralinniarnep qanoq aqunneqarnissaa pillugu Kalaallit Nunaat Canadalugu isumaqatigiissuteqanngillat, nunalli marluk taakkua ileqqoraat tamarmik immikkut TAC-mik piasatut siunnersuutigineqartut affaannik nalilimmik aalajangersaasarlutik.

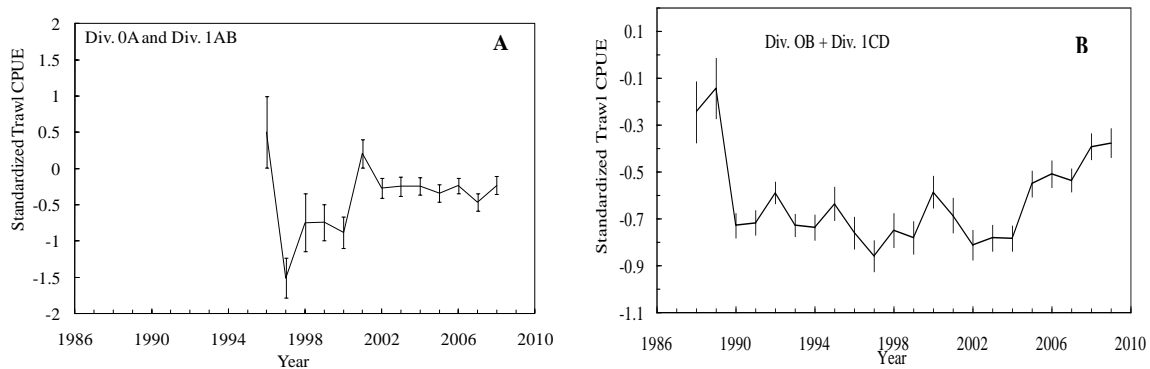

Takussutissiaq 5. Qaleralinniarniarsumi tamarmi qalerallit (Canadap Kalaallit Nunaatalu tamarmik immikkut taakkua affaat piasarparpaat).

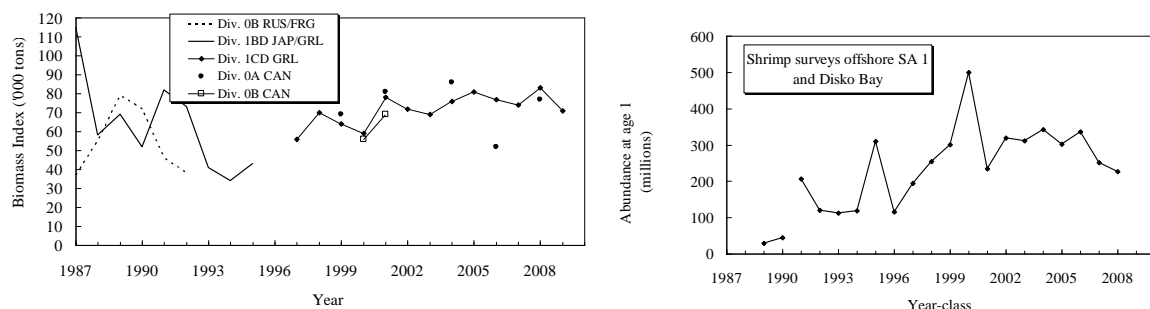
NAFO-p *Davis Strædimi* 2011-mi TAC 14.000 tonsiussasoq siunnersuutigaa, tassa siorna siunnersuutigineqartup assinga (2009-mut 11.000 tons siunnersuutaapput). 2009-mi qalerallit katillutik 11.477 tonsiupput (taakkunanga 5.670 Kalaallit Nunaata imartaani). Taamatut siunnersui-

soqarpoq qalerallit tamakkerlutik amerlassusii nikeranngitsut uumasunik ilisimatuut misissuisarneri tunngavigalugit paasineqarmat, ukiunilu kingullerni pisaasartut tamanna peqatigalugu amerliartuaartut paasinarmat.

NAFO-p *Baffinbugtimi* 2011-mi TAC allanngornani 13.000 tonsiussasoq siunnersuutigaa. 2009-mi qalerallitarineqartut 13.328 tonsiupput (taakkunannga 6.735 Kalaallit Nunaata imartaani). Tamaani pisaasartut amerlassutsimikkut nikeranngillat, taamaammallu tamaani qalerallinniarnisamat siunnersuutaasut allanngortinnissaannut pissutissaqarani.

Takussutissiaq 6. Baffinbugtimi (A) Davisstrædimilu (B) qalerallitarineqartartut.

Takussutissiaq 7. Qalerallit tamakkerlutik amerlassusii uumasunik ilisimatuut misissuinerisigut paasisanik tunngavillit (talerpil-leq) Kitaanilu qalerallit ataatsimik ukiullit amerlassusiannut takussutissiaq (saamerleq).

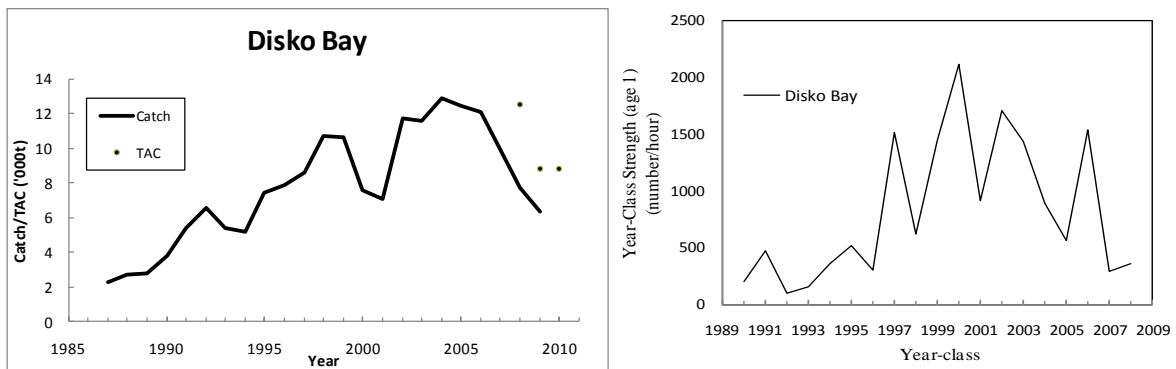
Baffinbugtip Canadamut aamma Kalaallit Nunaannut atasortaani uumasunik ilisimatuut misissuineri aalisarnerup ineriartorneranut pingaaruteqarsimaqaat. Misissuisarnerit 1999-imi Baffinbugtip kjasinnerusortaani aallartippit, kinguneralugu 2001-imi 4.000 tonsinik pisassiinissamik siunnersuuteqarneq. Baffinbugtip avannarpasinnerusortaani misissueqqittoqarmat tamatuma nasataraa 2003-mut siunnersuutaasut allanngortillugit 8.000 tonsinngortinneqarnerat 2006-imullu 13.000 tonsinngortillugit.

4. Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami Upernavimmilu sinerissap qanittuani qalerallit

NAFO Namminersornerullutik Oqartussanit qinnuigineqarnini tunngavigalugu Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami Upernavimmilu ukiunut marlunnut atuuttussanik siunnersuuteqartarpoq, siunnersuutaasullu 2011-mut 2012-imullu atuuttuupput. Immikkoortuni pingasuni taakkunani pisassatut siunnersuutaasut taamaalillutik imaapput:

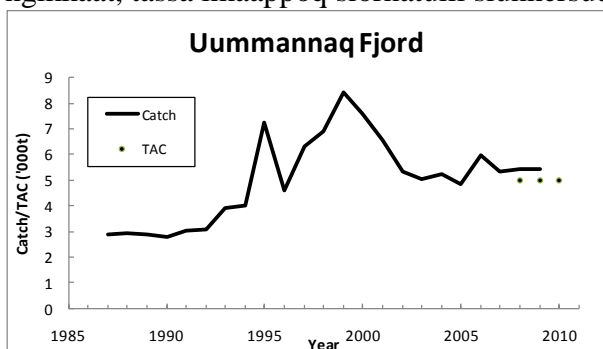
Qeqertarsuup Tunua: NAFO siunnersuuteqarpoq Qeqertarsuup Tunuani qalerallitassat 2011-12-imi 8.000 tonsit ataassimassagaat. 2009-10-mi siunnersuutaasut 8.800 tonsiupput.

Ukiuni 2002-2006-imi qalerallitarineqartartut aatsaat taamak amerlatigalutik ukiumut 12.000 tonsit akimortarpaat, taavali ukiuni 2007-2009-mi pisaasartut ikilipput 6.321 tonsiinnanngorlutik. Tamaani qalerallit 2005-imiilli ikiliartortut malunnarsimapput, tassalu tamanna peqatigalugu qalerallitarineqartartut amerlaqalutik qalerallillu tuckerlaat amerleriaataasartut ikittuinnaasarlutik. Umasunik ilisimatuut kilisaatit atorlugit misissuinerisigut paasineqarpoq aalisakkat ukiukitsut (amerlissutit) ukiuni aggersuni aalisarnermi takussaaneruleriartorumaartut. Tamanna qaleraleqasusianik naliliinermi suli erseqqinnerusumik uppernarsarneqarsiillugu NAFO-mi ilisimatuut siunnersuisoqatigiivisa siunnersuutigaat 2011-12-mi pisat 2007-2009-mi pisaasimasut agguaqatigiissinneri akimussanngikkaat, taamalu pisat ukiumut 8.000 tons sinnissanngikkaat.

Takussutissiaq 8. Qeqertarsuup Tunuani 1987-imiit 2009-mut qalerallitarineqartut (Tamaani aalisarneq aatsaat 2008-miit killiliiffineqartalerpoq).

Uummannaq: NAFO-mi ilisimatuut siunnersuisoqatigiit qalerallitarineqartartut amerlassutsimikkut qalerallit amerlassusiannut takussutissat patajaatsuuneri tunngavigalugit isumaqarput tamaani qalerallit amerlassutsimikkut nikissimanngitsut. Ilisimatuut siunnersuisoqatigiit taamaatumik siunnersuutigaat 2011-12-imi qalerallitarineqarumaartut ukiumut 5.000 tons akimussanngikkaat, tassa imaappoq siornatulli siunnersuuteqarlutik.

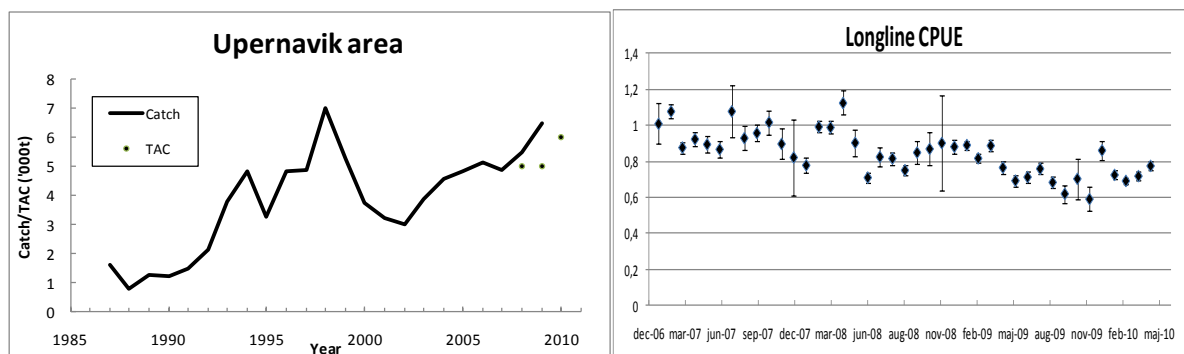
Takussutissiaq 9. Uummannami 1987-imiit 2009-mut qalerallitarineqartut (Tamaani aalisarneq aatsaat 2008-miit killiliiffineqartalerpoq).

Qalerallitarineqartartut amerlassutsimikkut 2002-miilli patajaatsuusimapput. Aalisakkanik ilisimatuut misissuinerisigut 2007 tikillugu tamaani qalerallit amerlassutsimikkut patajaatsuusimasasut pasinarsisippaat. 2007-imiilli tulaanneqartartuni qalerallit agguaqatigiissillugu takissutsimikkut aalisakkallu utoqqaanerusut (qulit sinnerlugit ukiullit) ikiliartortuarnerata tamaani qale-

rallit ikiliartortut pasinarsisippaat, aammali aalisakkat ukiukinnerusut (amerleriaatit) amerlanerusut aalisarnermi pisaasaleriartornerannik tamanna peqquteqarsinnaavoq. NAFO-mi ilisimatuut siunnersuisoqatigiit siunnersuinerminni qaleralittarineqartartut tamakkerlutik amerlassusiisa, tamakkualu aalisarnerni ataasiakkaani amerlassuserisartagaasa patajaatsuuneri tunngavigaat, qaleralittallu 5.000 tons akimussanngikkaat inassutigalugu.

Upernavik: Upernaviup eqqaani suli siunnersuuteqartoqarsinnaanngittuarpoq, tassa piffissaq pisaasartut qanoq amerlatigisukkuutaarnerannut takussutissanik pissarsiorfiusoq sivikeqimmat. Taamaattumik pisaasartunut takussutissiaq siunnersuinermi tunngavigineqarsinnaanngilaq.

Takussutissiaq 10. Upernavimmi 1987-imiit 2009-mut qaleralittarineqartut (Tamaani aalisarneq aatsaat 2008-miit killiliiffigineqartalerpoq), qaleralittarineqartartullu.

Qaleralittarineqartartut 2002-miilli amerlisimapput, 2009-milu pisaasut 6.498 tonsiupput. Inuusutissarsiutigalugu qaleralinniarnermi pisaasartut agguaqatigiissillugit takissusiat 1999-imiilli patajaatsuujuarsimavoq, kisianni ukiunut 2001-ip siuliinut sanilliullugu ullumikkut qaleralittarineqartartut qulit inorlugit ukiulliit amerlanerulersimapput.